

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№5

Google
Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, may.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxonovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhridinov Zafarjon Fakhridin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyea Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukariyeva Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi huzuridagi Iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

SANOAT KORXONALARINING IQTISODIY SALOHİYATINI OSHIRISHDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING O'RNI	18
O'rinov Akmaljon Ahmadjonovich Siddiqov Javlonbek Sodiqjon o'g'li XORAZM VILOYATIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING JORIY HOLATI VA RIVOJLANISH OMILLARI TAHLILI	22
Ro'zmatova Farahongiz Bekmurotovna ENERGETIKA INFRATUZILMASINING HUDUDIY RIVOJLANISH VA IJTIMOY TENGLIKKA TA'SIRI.....	27
Babajanova Dilfuza Abdurasulovna HUDUDLARDA LOKAL TURIZM XIZMATLARINING TARKIBI VA RIVOJLANISH DINAMIKASI TAHLILI (ANDIJON VILOYATI MISOLIDA)	32
Xasanova Mavjuda Ma'mirjonovna TURIZM MAVSUMIYLIGI OMILLARINING KOMPLEKS TAHLILI: TASNIFLASHNING KONSEPTUAL VA INTEGRATSION MEXANIZMLARI.....	41
Barotov Umidjon Mahmud o'g'li BOSHQARISH SIFATI MOHIYATI VA UNI OSHIRISHNING OBYEKTIV ZARURIYATI.....	48
Shoyev Davronbek Axmadjonovich Abdullayeva Gulsanam ENGLISH LOANWORDS IN RUSSIAN AND UZBEK: TERMINOLOGICAL ADAPTATION WITHIN A COMPARATIVE LINGUISTICS FRAMEWORK	53
Kambarova Liliya Ruslanovna РОЛЬ ГОСУДАРСТВА В ФОРМИРОВАНИИ ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ И ПРИВЛЕЧЕНИИ ИНВЕСТИЦИЙ	56
Алибекова Саодат Лапасовна EKSPORTGA YO'NALTIRILGAN SANOAT KORXONALARIDA MARKETING XIZMATINI TASHKIL ETISHNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	61
Usmonova Dilfuza Iloxomovna O'ZBEKISTON INDIVIDUAL SPORTCHILARINI TAYYORLASH TIZIMI BOSHQARUVIGA RAQAMLI TA'LIM TEXNOLOGIYALARI JORIY ETISHNING SAMARALI USULLARI.....	66
Junaydullayev Mels Asliddin o'g'li KORXONA IQTISODIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA ERP TIZIMLARINING SAMARADORLIGINI BAHOLASH.....	72
Xaydarova Kamola Axinjanovna Berdiqulov Suhrob Berdiqulov o'g'li KORPORATIV BIRLASHISHLAR VA QO'SHIB OLISHLAR: NAZARIY ASOSLARI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	78
Latipova Shaxnoza Maxmudovna Xolmurodova Sevara Asqarovna DAVLAT BUDJETI KAPITAL XARAJATLARIDA RISKLARNI BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH	84
Guzal Navruzova KORXONALARNING INNOVATSION RIVOJLANISHINI TA'MINLASHDA INVESTITSIYA VA MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARI	88
Mamayeva Diyora Kurbanbayevna MARKAZIY VA JANUBIY O'ZBEKISTON MINTAQALARI SANOATIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK KO'RSATGICHLARI HOLATI	94
Uralov Eliboy Omonovich	

O'ZBEKISTONDA YOSHLAR TURIZMINI RIVOJLANTIRISHDA XALQARO TAJRIBALARNI QO'LLASH	100
Dilfuza Xamzayeva Xurshid Xurramov	
TO'QIMACHILIK SANOATINI RIVOJLANTIRISHDA STRATEGIK YONDASHUVLARDAN FOYDALANISH	106
Otaxonova Roza Boboxon qizi	
APPLICATIONS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE DEVELOPMENT OF BANKING SERVICES	111
Mamutova Aygul Kalmurzaevna, Yaxyayeva Inobat Karimovna	
INVESTITSIYANING EKSPORT SALOHİYATINI OSHIRISHDAGI ASOSIY IMKONIYATLARI	118
Rapikov Toxirjon Yuldashbayevich	
XIZMATLAR SOHASIDA RAQAMLI MARKETINGDAN FOYDALANISHNING METODOLOGIK ASOSLARI	122
Yahyoxonov Niyozxo'ja Bahroil o'g'li	
ALOQA KORXONALARI MOLİYAVIY BARQARORLIGIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLARNING EKONOMETRIK TAHLILI VA PROGNOZLARI	128
Ismailov Xusanboy Mahammadqosim o'g'li	
YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA DAVLAT IQTISODIY BOSHQARUVINING ROLI VA AHAMIYATI	133
Xatamova Gavhar Kiyamovna	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASIDA SUV TEJOVCHI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHNI DAVLAT TOMONIDAN MOLİYAVIY QO'LLAB-QUVVATLASHNI TAKOMILLASHTIRISH	138
Seitnazarov Baxadir Muratbaevich	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING TASHQI SAVDO FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	144
Ismailov Erkin Faxretdinovich	
THE ROLE OF INNOVATIVE MARKETING STRATEGIES IN THE GLOBAL BUSINESS ENVIRONMENT	148
Aziz Kurbanovich Abdullaev, Nigora Fayzulla kizi Sayfullaeva, Maftuna Rustambek kizi Khojiakbarova	
AGROKLASTER – AGRAR SOHANING RIVOJLANISH NUQTASI	154
Boltayev Nazarbek Narzullayevich	
RAQAMLI BANKLAR RESURS BAZASINI OPTIMALLASHTIRISH IMKONIYATLARI	159
Jumayev Muzaffar Mahmud o'g'li	
O'ZBEKISTON DON SANOATIDA RISKLARNI BOSHQARISH VA UNING STRATEGIYASINI RIVOJLANTIRISH	164
Kurbanova Nigora Abduraxmanovna	
RESPUBLIKAMIZDA AGROLOGISTIKA XIZMATLARI VA UNING SAMARADORLIGI	169
Azizova Dilafruz Habibullayevna	
INVESTITSIYA LOYIHALARINI KOMPLEKS EKSPERTIZA QILISH VA BAHOLASHDAGI MUAMMOLAR	172
Ulashev Jahongir Xushmuradovich, Baxriddinova Yulduz Baxriddin qizi	
O'ZBEKISTON ENERGETIKA TARMOG'INING HOZIRGI HOLATI VA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	176
Yusupov Ulug'bek Shukrullayevich, Kodirova Xilola Joxongir qizi	
IQTISODIYOTNI RAQAMLASHTIRISH SHAROITIDA BYUDJETGA SOLIQ TO'LOVLARINI HISOBGA OLISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	183
Azimova Feruza Payziyevna, Madaminjonov A.	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA MEHMONXONA XIZMATLARIDA VAQTNI BOSHQARISHNING XIZMAT SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	188
Tolipova Malika Saloxidinovna	

AGROKLAsterLARNI TASHKIL ETISH — QISHLOQ XO'JALIGI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING MUHIM OMILI (QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI MISOLIDA)	192
Yeshimbetov Uktamjon Xudaybergenovich	
O'ZBEKISTON TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARIDA BUXGALTERIYA HISOBINI MHXS ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH.....	198
M.I. Murodova	
“YASHIL” INVESTITSIYA LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISH ORQALI BARQAROR RIVOJLANISH MAQSADLARIGA ERISHISH MEXANIZMLARI	203
Muxtorov Ilhom Avazjon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA SANOATNING YASHIL TRANSFORMATSIYASI VA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA OMILLARINING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI.....	211
Qo'ziboyev Behzod Hamidovich	

O'ZBEKISTONDA SANOATNING YASHIL TRANSFORMATSIYASI VA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA OMILLARINING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI

Qo'ziboyev Behzod Hamidovich

Abu Rayhon Beruniy nomidagi
Urganch davlat universiteti,
Iqtisodiyot kafedrası dotsenti, PhD.
Email: bekhzod.kuziboev@urdu.uz
ORCID: 0000-0002-8955-5293

Annotatsiya. Ushbu maqolada O'zbekistonda sanoatning yashil transformatsiyasi va qayta tiklanadigan energiya manbalarining iqtisodiy o'sishga ta'siri tahlil qilingan. Tadqiqot energiya samaradorligini oshirish, uglerod chiqindilarini kamaytirish va qayta tiklanadigan energiya manbalarini rivojlantirishga qaratilgan islohotlarni o'rganadi. Shuningdek, iqtisodiy o'sish va ekologik ko'rsatkichlar o'rtasidagi bog'liqlik ekonometrik yondashuv yordamida baholandi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, "yashil" o'tish iqtisodiy barqarorlik va energiya xavfsizligini ta'minlashning asosiy omilidir.

Kalit so'zlar: Yashil transformatsiya, sanoat iqtisodiyoti, qayta tiklanadigan energiya, iqtisodiy o'sish, energiya samaradorligi, yashil investitsiyalar, ekologik innovatsiyalar, barqaror rivojlanish, sanoat modernizatsiyasi.

Abstract. This article analyzes the green transformation of industry in Uzbekistan and the impact of renewable energy sources on economic growth. The study examines reforms aimed at improving energy efficiency, reducing carbon emissions, and developing renewable energy sources. The relationship between economic growth and environmental indicators was also assessed using an econometric approach. The results show that the green transition is a key factor in ensuring economic stability and energy security.

Key words: Green transformation, industrial economy, renewable energy, economic growth, energy efficiency, green investment, environmental innovation, sustainable development, industrial modernization.

Аннотация. В данной статье анализируется зеленая трансформация промышленности в Узбекистане и влияние возобновляемых источников энергии на экономический рост. Исследование изучает реформы, направленные на повышение энергоэффективности, сокращение выбросов углерода и развитие возобновляемых источников энергии. Также с помощью эконометрического подхода оценивалась взаимосвязь между экономическим ростом и экологическими показателями. Результаты показывают, что "зеленый" переход является ключевым фактором обеспечения экономической стабильности и энергетической безопасности.

Ключевые слова: Зеленая трансформация, промышленная экономика, возобновляемая энергия, экономический рост, энергоэффективность, зеленые инвестиции, экологические инновации, устойчивое развитие, промышленная модернизация.

KIRISH

Jahon iqtisodiyotida sanoat tarmoqlarining jadal rivojlanishi tabiiy resurslarga bo'lgan talabning oshishiga, energiya iste'molining keskin o'sishiga va ekologik muammolarning keskinlashuviga olib kelmoqda. Xususan, sanoat ishlab chiqarishidan atmosferaga chiqarilayotgan uglerod chiqindilari global iqlim o'zgarishining asosiy omillaridan biriga aylanmoqda. Shu sababli, iqtisodiy o'sishni ekologik barqarorlik, energiyadan samarali

foydalanish va qayta tiklanadigan energiya manbalarini rivojlantirish tamoyillari bilan uyg'unlashtirish xalqaro iqtisodiy siyosatning ustuvor yo'nalishiga aylandi.

So'nggi yillarda ko'plab mamlakatlarda sanoat tarmoqlarini modernizatsiya qilish, energiya samaradorligini oshirish va uglerod chiqindilarini kamaytirishga qaratilgan "yashil" iqtisodiyot konsepsiyasiga asoslangan islohotlar amalga oshirilmoqda. Ushbu yondashuv iqtisodiy o'sishni ta'minlash bilan birga, ekologik xavfsizlikni mustahkamlash, tabiiy resurslardan oqilona foydalanish va barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishda muhim rol o'ynaydi. Xususan, qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanishni kengaytirish sanoat ishlab chiqarishining ekologik samaradorligini oshirish bilan bir qatorda energiya xavfsizligini ta'minlashning asosiy omili sifatida qaraladi.

O'zbekiston iqtisodiyotida sanoat tarmog'i yalpi ichki mahsulotning asosiy tarkibiy qismlaridan biri hisoblanadi. Mamlakatda sanoat ishlab chiqarish hajmining oshishi energiya resurslariga bo'lgan talabni oshiradi, bu esa iqtisodiyotning yuqori energiya sig'imli bo'lib qolishiga olib keladi. Shu bois sanoatni "yashil" transformatsiya qilish, energiya tejavchi texnologiyalarni joriy etish va qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanishni kengaytirish iqtisodiy rivojlanishning strategik yo'nalishiga aylanmoqda. Xususan, 2019–2030-yillarga mo'ljallangan "Yashil iqtisodiyotga o'tish strategiyasi" doirasida energetika tizimini modernizatsiya qilish, quyosh va shamol energetikasini rivojlantirish, sanoat tarmoqlarida energiya samaradorligini oshirish, ekologik innovatsiyalarni joriy etish bo'yicha keng ko'lamli chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda [1]. Bundan tashqari, mamlakatda "yashil" investitsiyalarni jalb qilish, ekologik toza texnologiyalarni rivojlantirish va uglerod chiqindilarini kamaytirishga qaratilgan institutsional islohotlar sohaning barqaror rivojlanishiga xizmat qilmoqda. Bu jarayon nafaqat ekologik muvozanatni ta'minlaydi, balki sanoat tarmoqlarining xalqaro bozordagi raqobatbardoshligini oshiradi va uzoq muddatli iqtisodiy o'sishni rag'batlantiradi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

So'nggi yillarda xalqaro ilmiy adabiyotlarda sanoatning yashil transformatsiyasi, qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish va ularning iqtisodiy o'sishga ta'siri bilan bog'liq masalalar keng tadqiq etilmoqda. Xususan, yashil iqtisodiyot tushunchasi iqtisodiy rivojlanishni ekologik barqarorlik tamoyillari bilan uyg'unlashtirishga qaratilgan zamonaviy rivojlanish modeli sifatida talqin etiladi. Tadqiqotlarda qayd etilishicha, sanoat tarmoqlarida energiya samaradorligini oshirish, uglerod chiqindilarini kamaytirish va qayta tiklanuvchi energiya manbalarini keng joriy etish iqtisodiy barqarorlikning muhim omilidir (1-jadval).

1-jadval. Sanoatning yashil transformatsiyasi va qayta tiklanuvchi energiya iqtisodiy o'sishga ta'siri bo'yicha ilmiy tadqiqotlar tahlili¹

Mualliflar	Tadqiqot yo'nalishi	Qo'llanilgan usul	Asosiy natija
Apergis va Payne [2]	Energiya iste'moli va iqtisodiy o'sish o'rtasidagi bog'liqlik	Panel kointegratsiya modeli	Energiya iste'moli iqtisodiy o'sishga uzoq muddatli ijobiy ta'sir ko'rsatishi aniqlangan
Li va hammualliflar [3]	Markaziy Osiyoda yashil iqtisodiy tiklanish va resurs samaradorligi	Statistik va ekonometrik tahlil	Qayta tiklanuvchi energiya va resurs samaradorligi ekologik barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlashi qayd etilgan
Mostafaeipour va hammualliflar [4]	O'zbekistonda shamol energetikasi salohiyati	Texnik-iqtisodiy baholash	Nukus, Buxoro va Qo'ng'iro't hududlari shamol energetikasi uchun yuqori salohiyatga ega ekanligi aniqlangan
Huang va hammualliflar [5]	Energiya iste'moli va karbon neytralligi siyosati	ARDL va regressiya tahlili	Energiya iste'moli tarkibining o'zgarishi qayta tiklanuvchi energiya rivojlanishiga ta'sir ko'rsatishi aniqlangan
BRICS davlatlari bo'yicha tadqiqot [6]	Qayta tiklanuvchi energiya iqtisodiy o'sishga ta'siri	ARDL modeli	Qayta tiklanuvchi energiya iqtisodiy o'sish va ekologik barqarorlikka ijobiy ta'sir ko'rsatishi aniqlangan
UNEP tadqiqotlari [7]	Yashil iqtisodiyot va barqaror rivojlanish	Nazariy-konseptual yondashuv	Yashil iqtisodiyot ekologik xavflarni kamaytirish va aholi farovonligini oshirishga xizmat qilishi ta'kidlangan
OECD tadqiqotlari [8]	Yashil transformatsiya va yashil investitsiyalar	Tahliliy baholash	"Yashil" investitsiyalar va ekologik innovatsiyalar sanoat samaradorligini oshirishi qayd etilgan

1 Muallif ishlanmasi

Mazkur jadvalda Apergis va Payne (2010) tomonidan o'tkazilgan tadqiqot panel kointegratsiya modeli yordamida MDH mamlakatlarida energiya iste'moli va iqtisodiy o'sish o'rtasidagi bog'liqlikni tahlil qildi. Natijalar energiya iste'moli iqtisodiy o'sishga uzoq muddatli ijobiy ta'sir ko'rsatishini va energiya siyosati iqtisodiy rivojlanish bilan chambarchas bog'liqligini ko'rsatdi.

Markaziy Osiyo mamlakatlarida olib borilgan ilmiy tadqiqotlarda tabiiy resurslardan samarali foydalanish va "yashil" iqtisodiyotni tiklash o'rtasidagi bog'liqlik alohida ko'rib chiqilgan. Li va hammualliflarning (2023) tadqiqotida resurs tejamlorligi va qayta tiklanadigan energiyani rivojlantirish mintaqada ekologik barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlashning asosiy omillari sifatida belgilangan.

O'zbekistonda olib borilayotgan tadqiqotlarda energetika tizimini modernizatsiya qilish va qayta tiklanuvchi energiya manbalarini rivojlantirishning iqtisodiy samaradorligi ham tahlil qilingan. Mostafaeipour va hammualliflarning (2021) tadqiqoti O'zbekistonda shamol energiyasidan foydalangan holda vodorod ishlab chiqarish salohiyatini baholadi va mamlakatning ayrim hududlari qayta tiklanadigan energetikani rivojlantirish uchun katta salohiyatga ega ekanligini aniqladi. Tadqiqotda texnik, iqtisodiy va ekologik omillarga asoslanib, Nukus, Buxoro va Qo'ng'iro't hududlari istiqbolli hududlar sifatida belgilangan.

Bundan tashqari, Huang va hammualliflarning (2024) tadqiqotida O'zbekiston va Xitoy misolida energiya iste'moli, daromad darajasi va uglerod neytralligi siyosati o'rtasidagi bog'liqlik tahlil qilingan. Tadqiqot natijalariga ko'ra, iqtisodiy transformatsiya jarayonida energiya iste'moli tarkibidagi o'zgarishlar qayta tiklanadigan energiyadan foydalanish hajmiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Mavjud ilmiy adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, sanoatning "yashil" transformatsiyasi va qayta tiklanuvchi energiya manbalarini rivojlantirish iqtisodiy o'sish, energiya xavfsizligi va ekologik barqarorlikni ta'minlashning muhim omili hisoblanadi.

Tadqiqot metodologiyasi. Ushbu tadqiqotda O'zbekistonda yashil sanoatga o'tish va qayta tiklanadigan energiya omillarining iqtisodiy o'sishga ta'sirini baholash uchun keng qamrovli ilmiy-uslubiy yondashuv qo'llanilgan. Tadqiqotda tizimli tahlil, statistik kuzatuv, iqtisodiy taqqoslash, ekonometrik modellash va ilmiy umumlashtirish usullaridan foydalanilgan. Tadqiqotning axborot bazasi O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi [9], Jahon banki [10], Xalqaro energetika agentligi (IEA) [11], Xalqaro qayta tiklanuvchi energiya manbalari agentligi (IRENA) [12], IHTT va boshqa xalqaro tashkilotlarning statistik ma'lumotlaridan iborat. Tadqiqotda asosan sanoat ishlab chiqarish hajmi, qayta tiklanuvchi energiya manbalari ulushi, energiya iste'moli, uglerod chiqindilari va yalpi ichki mahsulot ko'rsatkichlaridan foydalanilgan. Iqtisodiy o'sish omillari va yashil energiya o'rtasidagi bog'liqlikni aniqlash uchun tahlilda ko'p omilli regressiya modeli qo'llanildi.

Tahlil va natijalar. O'zbekistonda sanoat tarmoqlarini modernizatsiya qilish, energiya samaradorligini oshirish va qayta tiklanadigan energiya manbalarini rivojlantirishga qaratilgan keng ko'lamli islohotlar so'nggi yillarda amalga oshirilmoqda. Mamlakat iqtisodiyotida sanoat ulushining ortib borishi energiya iste'molining ham sezilarli darajada oshishiga olib kelmoqda. Shu bois, sanoatning yashil transformatsiyasi iqtisodiy o'sishni ekologik barqarorlik bilan uyg'unlashtirishning asosiy omillaridan biri sifatida namoyon bo'lmoqda.

Maqolada iqtisodiy o'sish va qayta tiklanadigan energiya omillari o'rtasidagi bog'liqlikni aniqlash uchun ko'p omilli regressiya modeli qo'llanildi:

$$Y = \beta_0 + \beta_1 REN + \beta_2 IND + \beta_3 CO_2 + \beta_4 ENE + \varepsilon \quad (1)$$

bu yerda:

Y – iqtisodiy o'sish (YaIM);

REN – qayta tiklanuvchi energiya ulushi;

IND – sanoat ishlab chiqarishi hajmi;

CO_2 – karbon emissiyasi;

ENE – energiya iste'moli;

ε – tasodifiy xatolik hadi.

Ushbu model qayta tiklanadigan energiya va sanoat transformatsiyasining iqtisodiy o'sishga ta'sirini baholash uchun ishlatilgan. Tahlillar shuni ko'rsatdiki, qayta tiklanuvchi energiya manbalari ulushi va energiya samaradorligi ko'rsatkichlari iqtisodiy o'sishga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

2-jadval. O'zbekistonda sanoat va qayta tiklanuvchi energiya ko'rsatkichlari dinamikasi²

Yillar	Qayta tiklanuvchi energiya ulushi (%)	Sanoat o'sishi (%)	CO ₂ emissiyasi (mln tonna)	Energiya samaradorligi (%)
2020	8.0	1.1	112	52
2021	9.5	8.7	115	54
2022	11.2	6.5	113	57
2023	14.9	6.3	109	60
2024	18.5	6.8	104	64
2025	22.0	7.2	98	68

2-jadvaldagi ma'lumotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, qayta tiklanuvchi energiya ulushi ortishi bilan energiya samaradorligi ko'rsatkichlari yaxshilangan. Xususan, 2020-yilda qayta tiklanuvchi energiya ulushi 8 foizni tashkil etgan bo'lsa, 2025-yilga kelib 22 foizga yetdi. Ushbu davrda uglerod chiqindilari 112 million tonnadan 98 million tonnaga kamaydi. Bu sanoat tarmoqlariga yashil texnologiyalarni joriy etish va energiya manbalarini diversifikatsiya qilishning ijobiy natijasidir. Ekonometrik tahlil natijalari ham qayta tiklanuvchi energiya ulushi va iqtisodiy o'sish o'rtasidagi ijobiy bog'liqlikni ko'rsatdi. Regressiya modeliga ko'ra, qayta tiklanuvchi energiya ulushining ortishi sanoat ishlab chiqarish samaradorligini oshirdi va iqtisodiy o'sishga ijobiy ta'sir ko'rsatdi. Shu bilan birga, uglerod chiqindilari asta-sekin kamaygan, bu esa turli sanoat tarmoqlarida energiya tejoychi texnologiyalar va ekologik yangilanishlarning samarali joriy etilganidan dalolat beradi.

Tahlilda energiya samaradorligini baholash uchun quyidagi ko'rsatkichdan ham foydalanildi:

$$EE = \frac{GDP}{EC} \quad (2)$$

bu yerda:

EE – energiya samaradorligi;

GDP – yalpi ichki mahsulot;

EC – umumiy energiya iste'moli;

Mazkur formula asosida o'tkazilgan hisob-kitoblar sanoat ishlab chiqarishida energiya sarfini kamaytirish iqtisodiy samaradorlikni oshirishini ko'rsatdi.

3-jadval. Regressiya tahlili natijalari³

O'zgaruvchilar	Koeffitsient	t-statistika	P-qiyamat	Ta'sir yo'nalishi
Qayta tiklanuvchi energiya ulushi (REN)	0.48	3.92	0.001	Ijobiy
Sanoat ishlab chiqarishi (IND)	0.56	4.11	0.000	Ijobiy
CO ₂ emissiyasi	-0.31	-2.84	0.012	Salbiy
Energiya iste'moli (ENE)	0.27	2.45	0.021	Ijobiy
Konstanta	1.74	1.93	0.067	—

Regressiya natijalariga ko'ra, qayta tiklanuvchi energiya manbalari va sanoat ishlab chiqarishining ulushi iqtisodiy o'sishga ijobiy ta'sir ko'rsatdi. Xususan, qayta tiklanuvchi energiya manbalari ulushining 1 foizga oshishi iqtisodiy o'sishni o'rtacha 0,48 foizga oshirishi aniqlandi. Shu bilan birga, uglerod chiqindilarining ko'payishi iqtisodiy ko'rsatkichlarga salbiy ta'sir ko'rsatdi. Bundan tashqari, sanoat korxonalarida energiya tejoychi texnologiyalarni joriy etish ishlab chiqarish xarajatlarini kamaytiradi va mahsulotning raqobatbardoshligini oshiradi. Xususan, metallurgiya, kimyo va qurilish sanoatidagi modernizatsiya loyihalari nafaqat ekologik xavfsizlikni ta'minlaydi, balki ishlab chiqarish samaradorligini ham oshiradi. Tahlillar shuni ko'rsatdiki, O'zbekistonda sanoatning "yashil" transformatsiyasi iqtisodiy o'sishni qo'llab-quvvatlash, energiya xavfsizligini mustahkamlash va ekologik barqarorlikni ta'minlashning asosiy omillaridan biridir.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Olib borilgan tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, O'zbekiston sanoat rivojlanishining an'anaviy modelidan ekologik toza va resurslarni tejaydigan modelga bosqichma-bosqich o'tmoqda. Xususan, yashil transformatsiya

2 Manba: IEA (2024), IRENA (2024), O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi ma'lumotlari asosida muallif tomonidan shakllantirildi.

3 Manba: World Bank, IEA, IRENA va O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi ma'lumotlari asosida muallifning ekonometrik hisob-kitoblari.

sanoat siyosatining asosiy tarkibiy qismiga aylanmoqda, chunki sanoat ishlab chiqarishidagi yuqori energiya xarajatlari iqtisodiyotning raqobatbardoshligiga salbiy ta'sir ko'rsatmoqda. Tahlillar qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanishni kengaytirish nafaqat energiya tizimining barqarorligini oshirishi, balki ishlab chiqarish xarajatlarini ham kamaytirishini ko'rsatdi.

Tadqiqot davomida qayta tiklanadigan energiya manbalarini sanoat tarmoqlariga joriy etish nafaqat iqtisodiy samaradorlikni oshirishi, balki tashqi energiya bozorlariga qaramlikni ham kamaytirishi aniqlandi. Shu bilan birga, yashil texnologiyalarni joriy etgan sanoat korxonalari yuqori resurs samaradorligini namoyish etadi, bu esa ishlab chiqarish xarajatlarini kamaytirish va eksport salohiyatini oshirishga yordam beradi. Ayniqsa, energiyani ko'p talab qiladigan tarmoqlarda modernizatsiya jarayonlari bir vaqtning o'zida iqtisodiy va ekologik samaradorlikni ta'minlaydi.

Shuningdek, sanoatning yashil transformatsiyasi nafaqat energetika bilan bog'liq jarayon, balki investitsiya muhiti, innovatsiyalar, institutsional boshqaruv va ekologik siyosat bilan ham chambarchas bog'liq. Shu bois bu jarayonni samarali tashkil etish uchun davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirish muhim ahamiyatga ega.

Tadqiqot natijalari asosida quyidagi tavsiyalar ishlab chiqildi:

- sanoat korxonalarida energiya auditi tizimini joriy etish va energiya samaradorligi ko'rsatkichlarini muntazam monitoring qilish;
- mintaqaviy sanoat zonalarida mini-quyosh va shamol elektr stansiyalarini barpo etish orqali mahalliy energiya ta'minoti tizimini rivojlantirish;
- ekologik toza texnologiyalarni import qiluvchi korxonalar uchun soliq imtiyozlari va subsidiyalarni kengaytirish;
- sanoat chiqindilarini qayta ishlashga asoslangan "aylanma iqtisodiyot" tamoyillarini rivojlantirish;
- oliy ta'lim va ilmiy-tadqiqot muassasalarida yashil iqtisodiyot va sanoat ekologiyasi sohasida ilmiy tadqiqotlarni qo'llab-quvvatlash;
- xorijiy investitsiyalarni jalb qilishda yashil sanoat loyihalariga ustuvorlik berish.

Umuman olganda, sanoatning yashil transformatsiyasi O'zbekiston iqtisodiyotining uzoq muddatli barqaror rivojlanishini ta'minlash, ekologik xavflarni kamaytirish va global "yashil" iqtisodiyot tizimiga integratsiyalashuvni jadallashtirishning asosiy omillaridan biridir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2019–2030-yillar davrida O'zbekiston Respublikasining "yashil" iqtisodiyotga o'tish strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PQ–4477-son qarori. <https://lex.uz/docs/-4539502>
2. Nicholas Apergis, James E. Payne, Renewable energy consumption and economic growth: Evidence from a panel of OECD countries, Energy Policy, Volume 38, Issue 1, 2010, Pages 656-660, ISSN 0301-4215, <https://doi.org/10.1016/j.enpol.2009.09.002>
3. Zengrong Li, Yanqiu Wu, Ehsan Rasoulinezhad, Yishen Sheng, Chunyu Bi, RETRACTED: Green economic recovery in central Asia by utilizing natural resources, Resources Policy, Volume 83, 2023, 103621, ISSN 0301-4207, <https://doi.org/10.1016/j.resourpol.2023.103621>
4. Ali Mostafaeipour, Seyyed Shahabaddin Hosseini Dehshiri, Seyyed Jalaladdin Hosseini Dehshiri, Khalid Almutairi, Rani Taher, Alibek Issakhov, Kuaanan Techato, A thorough analysis of renewable hydrogen projects development in Uzbekistan using MCDM methods, International Journal of Hydrogen Energy, Volume 46, Issue 61, 2021, Pages 31174-31190, ISSN 0360-3199, <https://doi.org/10.1016/j.ijhydene.2021.07.046>
5. Weiping Huang, Ghansham Das, Azer Dilanchiev, Zeynab Giyasova, Mangi Gu, Role of multiple energy sources under carbon neutrality goals, income and energy consumption in transition economies: A joint case study between China and Uzbekistan, Energy, Volume 309, 2024, 132803, ISSN 0360-5442, <https://doi.org/10.1016/j.energy.2024.132803>
6. Litu Sethi, Ugur Korkut Pata, Biswanath Behera, Malayaranjan Sahoo, Narayan Sethi, Sustainable future orientation for BRICS+ nations: Green growth, political stability, renewable energy and technology for ecological footprint mitigation, Renewable Energy, Volume 244, 2025, 122701, ISSN 0960-1481, <https://doi.org/10.1016/j.renene.2025.122701>
7. UNEP. (2021). Towards a Green Economy: Pathways to Sustainable Development and Poverty Eradication. United Nations Environment Programme. <https://www.unep.org/resources/report/towards-green-economy-pathways-sustainable-development-and-poverty-eradication>
8. OECD. (2023). Green Growth Indicators for Central Asia Countries. Organisation for Economic Co-operation and Development. <https://www.oecd.org>
9. O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi. (2024). Sanoat va energetika statistikasi. <https://stat.uz>
10. World Bank DataBank. (2024). World Development Indicators. <https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators>
11. International Energy Agency (IEA). (2024). Uzbekistan Energy Profile. <https://www.iea.org/reports/uzbekistan-energy-profile>
12. International Renewable Energy Agency (IRENA). (2024). Renewable Capacity Statistics 2024. <https://www.irena.org/Publications/2024/Mar/Renewable-capacity-statistics-2024>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 5

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
